

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Як українці звикають до пронизливого звуку нової реальності – що писали про Україну іноземні ЗМІ. – Олеся Бойко](#)

[37 митців, які захищають Україну. – Ільків Яна](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Теперь заживем!». Як і для чого росія створила мережу телеграм-каналів для окупованих нею територій. – Ксенія Ілюк, Євген Саполович, Іра Рябоштан](#)

Декомунізація та деколонізація

[Символіку на мосту Патона та щиті «Батьківщини-матері» треба прибрати, останки Ватутіна перенести на цвинтар, а Арці дружби народів надати нового сенсу, – глава УІНП Дробович. – «Інтерфакс-Україна»](#)

[У Вінниці з Європейської площі прибрати пам'ятник будьонівцю, червоноармійцю та червоногвардійцю. ФОТО](#)

[Переєменування вулиць у Володимирецькій громаді: список назв для обговорення](#)

Мовні питання

[У київських кіосках лише 11% друкованих ЗМІ були державною мовою у 2021-му](#)

[У Ківерцях проходять заняття з української мови для переселенців](#)

Благодійність. Меценатство

[Картину Марії Примаченко продали на аукціоні за \\$500 тис. Гроші передадуть ЗСУ. – Марина Конопльова](#)

[Faine Misto проведе триденний фестиваль. Усі гроші передадуть полку «Азов». – Олексій Морозов](#)

[У київській студії влаштують благодійний тату-фестиваль для допомоги військовим](#)

[Луцька художниця продає свої картини, щоб допомогти біженцям](#)

[Ольга Сумська зачитала вірш Симоненка на знак підтримки української армії. – Поліна Горлач](#)

Хореографічне мистецтво

Гамбурзький балет запросив українських танцюристів для створення спільної програми

Музика

Христина Соловій присвятила нову пісню молоді, яка боронить Україну від во-рога. – Валерія Федченко

Артем Пивоваров і Злата Огнєвіч видали пісню на слова Богдана-Ігоря Антони-ча. – Валерія Федченко

Гурт «Без обмежень» відіграв концерти просто неба у чотирьох містах Сумщи-ни

Кіномистецтво. Кінопрокат

На «Індиго TV» вийде прем'єра документального фільму «Маріуполь. Хроніки пекла»

Документальна стрічка «Земля блакитна, ніби апельсин» уже на Takflix. – Іль-ків Яна

Вийшов трейлер фільму «Євродонбас» про європейську спадщину у Східній Україні. – Вероніка Масенко

«Дуже розумний годинник»: вийшла нова серія «Бандерівського смузі» зі Станіславом Бокланом в головній ролі

«Бетмен» і «Доктор Стрендж». Кінопрем'єри повертаються на великі екрани України. – Олексій Морозов

Охорона культурної спадщини

В Україні задокументували 242 епізоди воєнних злочинів рф проти культурної спадщини

У Києві захистили мозаїчне панно із зображенням Богородиці на «Золотих Во-ротах». ФОТО. – Діана Кречетова

Львів передав засоби для захисту пам'яток у понад 30 громад. – Наталія Шутка

Директорка Мелітопольського музею підтвердила, що скіфське золото вивезли окупанти. – Ксенія Білаш

Бібліотечна справа. Читання

З українських бібліотек вилучать російські пропагандистські книжки – Мін-культ. – Діана Кречетова

У МКІП розповіли, які російські книги першочергово вилучатимуть із бібліотек

У Луцьку та Рівному збирають книжки для бібліотеки у Варшаві. – Вероніка Масенко

Релігія

«Влада гальмує процес», – авторка законопроекту про заборону УПЦ МП. – «Главком»

У Тернопільській облраді перенесли засідання сесії з питання про заборону московського патріархату в Україні. – «Суспільне»

Мер Конотопа доручив силовикам опломбувати майно храмів УПЦ МП у місті. – «Еспресо»

Кримський «муфті» оголосив Херсон «російським» і заявив про «налагодження зв'язків» з мусульманами окупованих регіонів. – «Невільний Крим»

Внаслідок бойових дій зруйновано костел на Миколаївщині. – КМЦ

Зміни релігійних юрисдикцій

ПЦУ на Волині збільшилася на одну громаду

Храм села Вічині приєднався до Православної церкви України

На Поділлі ще одна громада залишила МП

З часу війни на Житомирщині до ПЦУ перейшли дев'ять громад УПЦ МП. – «Укрінформ»

Міжнародне співробітництво

Україна запозичить досвід Хорватії з реставрації культури спадщини – Ткаченко

Підтримка України у світі

Британська платформа Boiler Room запустила онлайн-фестиваль українського кіно. – «Суспільне»

«3 години без війни»: режисер «Джеймса Бонда» Кері Фукунага відвідав Дніпро. – Уляна Журба

Німецько-французький телеканал ARTE випустив документальну стрічку про Станіслава Асєєва. – «Суспільне»

Google виділяє \$10 мільйонів на боротьбу з фейками про війну в Україні. – «Укрінформ»

У Ризі відкриють виставку малюнків, створених дітьми з України

Загальні питання

Як українці звикають до пронизливого звуку нової реальності – що писали про Україну іноземні ЗМІ. – Олеся Бойко

«Іноземні ЗМІ, які спеціалізуються на культурному контенті, продовжують публікувати поезію з України та писати про повномасштабну російсько-українську війну. Чому коріння геноциду, який здійснюють росіяни, таке ж, яким було і під час Голодомору, чому так важливо підтримувати митців під час війни, як вони допомагають своїй країні, а також про те, чому світові необхідна перемога України». Видання The New York Times опублікувало статтю «Пронизливий звук нової реальності України» Л. Дереша про те, як українці поступово зникли до нового світу, коли «початкове відчуття ірраціональності, неможливості цієї війни поступово згасло». Він описує досвід перших днів війни у Києві – нове правило «двох стін», життя в коридорі, спання одягненими тощо. Дереш розповідає й про те, що з часом сприйняття небезпеки притупилося у багатьох містян. Видання шведського PEN PEN/Orp опублікувало інтерв'ю Йоакима Медіна з українськими культурними діячами С. Челяк та О. Нікітіним. Йдеться про те, як С. Челяк працює над популяризацією української культури за кордоном. Також в інтерв'ю згадують про інших культурних діячів, які зараз волонтерять, – К. Калитко, К. Міхаліцину, та про тих, які зосередилися на інформаційному фронті. Челяк зазначає, що розуміє підстави бойкоту російської культури, адже навіть російські ліберали можуть мати сумнівну позицію щодо України. Нікітін же вважає, що бойкот російської культури має бути особистим вибором кожного. Він розповів, що пише російською і, серед іншого, намагався розповісти росіянам правду, але після реакції на книжку про Революцію Гідності усвідомив, що «в росії нічого змінити не можна». Він каже, що немає сенсу друкуватися в росії, навіть якщо росіяни читатимуть його книжки. Літературно-критичний журнал Los Angeles Review of Book опублікував статтю аналітикині Кейт Рігнер і письменниці Сари Корнфелд про те, як захистити митців-біженців. У ній йдеться про те, що цінність митців для культури така ж, як і пам'яток, бо «в моменти кризи внутрішня цінність митців дорівнює пам'яткам і культурним артефактам, які вони створюють». Зокрема розповідають про проєкт PEN America Artists at Risk Connection, який допомагає митцям юридично та фінансово у різних країнах світу. Також автори наголошують, що сім об'єктів всесвітньої спадщини, які охороняються Фондом всесвітніх пам'яток, знаходяться в Україні. Ще одним способом допомогти називають технології патронажу: незмінні токени (NFT) Patreon тощо. Їх можна використовувати для безпосередньої підтримки митців. Західні європейці та американці бронюють українські будинки на Airbnb без наміру відвідувати, щоб підтримати сім'ї, які їх здають. Таку онлайн-благодійність слід також поширити на українських митців та журналістів, наголошують у статті. Як приклад наводять видання Kyiv Independent, яке функціонує з коштів за Patreon та GoFundMe. Американський літературний журнал Aropfenie опублікував поезію І. Шувалової у перекладі Вірляни Ткач та Ванди Фіпс «Якщо мене не вбивають...». Видання Asymptote, спеціалізоване на перекладі світової літератури, опублікувало аналіз письменника, викладача письменницької майстерності в коледжі Баруха Яна Росса Синглтона збірки «Words for War: New Poems

from Ukraine» у редакції О. Максимчук та М. Росочинського (2017). Журналіст і письменник Пітер Померанцев в есеї «Ми можемо бути лише ворогами» для журналу The Atlantic пише про досвід української родини Горбоносів в окупованому селі Лукашівка, які були змушені жити разом з окупантами. Американська журналістка, лавреатка Пулітцерівської премії Енн Епплбом у статті «Україна і слова, які ведуть до масових вбивств» для журналу The Atlantic пише про те, як росіяни виправдовують вбивства українців, що тривають століттями, на прикладі зокрема Голодомору. Видання The New York Review опублікувало репортаж Тіма Джуди «Російський терор». У ньому ідеться про Харків під час повномасштабної російсько-української війни. Видання The Guardian опублікувало роздуми дослідниці британського королівського інституту міжнародних відносин Chatham House Ориси Луцевич «Що насправді означатиме перемога для України – і для Європи?». Докладніше:

<https://chytomo.com/iak-ukraintsi-zvykaiut-do-pronyzlyvoho-zvuku-novoi-realnosti-shcho-pysaly-pro-ukrainu-inozemni-zmi/>

37 митців, які захищають Україну. – Ільків Яна

Чимало українців взяли до рук зброю. Серед них і діячі культури – музиканти, актори, письменники, поети, режисери. Автор розповідає про 37 українських митців, які вступили до лав ЗСУ та ТрО. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/ukrainian-cultural-figures-at-war/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Теперь заживем!». Як і для чого росія створила мережу телеграм-каналів для окупованих нею територій. – Ксенія Ілюк, Євген Саполович, Іра Рябоштан

Український сегмент Telegram суттєво змінився з початку великої війни. «Детектор медіа» зафіксував створення й просування нових анонімних телеграм-каналів. Значна їх частина – канали, які росія використовує для легітимізації окупації конкретних населених пунктів і встановлення контролю над інформаційним середовищем. Автори дослідили такі телеграм-канали, щоби зрозуміти, як росія використовує їх для поширення пропаганди та чи користуються такі канали популярністю. Докладніше:

<https://detector.media/monitorynh-internetu/article/198960/2022-05-05-teper-zazhyvem-yak-i-dlya-chogo-rosiya-stvoryla-merezhu-telegram-kanaliv-dlya-okupovanykh-neyu-terytoriy/>

Декомунізація та деколонізація

Символіку на мосту Патона та щиті «Батьківщини-матері» треба прибрати, останки Ватутіна перенести на цвинтар, а Арці дружби народів надати нового сенсу, – глава УІНП Дробович. – «Інтерфакс-Україна»

Очільник Українського інституту національної пам'яті А. Дробович вважає, що серпи та молоти на мосту Патона та щиті скульптури «Батьківщина-мати» треба прибрати якнайшвидше, могилу радянського воєначальника М. Ва-

тутіна з надгробком перенести на Лук'янівський цвинтар, Арку дружби народів залишити на місці, але надати їй нового символізму. Докладніше:

https://censor.net/ua/news/3339237/symvoliku_na_mostu_patona_ta_schyti_b_atkivschynymateri_treba_prybraty_ostanky_vatutina_perenesty_na

У Вінниці з Європейської площі прибрали пам'ятник будьонівцю, червоноармійцю та червоногвардійцю. ФОТО

Про це повідомляється на сайті Вінницької міськради. Докладніше:

https://censor.net/ua/photo_news/3339207/u_vinnytsi_z_yevropeyiskoyi_plos_chi_prybraly_pamyatnyk_budonivtsyu_chervonoarmiyitsyu_ta_chervonogvardiyitsyu

Перейменування вулиць у Володимирецькій громаді: список назв для обговорення

У Володимирецькій громаді Вараського району Рівненської області стає процес перейменування вулиць, у назвах яких увічнено радянське минуле чи російських діячів. Наразі оголошено обговорення. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/511022-pereymenuvannya-vulits-u-volodimiretskiy-gromadi-spisok-nazv-dlya-obgovorennya>

Мовні питання

У київських кіосках лише 11% друкованих ЗМІ були державною мовою у 2021-му

У київських кіосках серед представлених одиниць друкованих ЗМІ лише 197 були державною мовою, що становить 11% від загальної кількості. Про це йдеться у звіті «Про стан дотримання мовного Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної” у 2021 році» уповноваженого із захисту державної мови Т. Кременя. Переважну більшість продукції українською мовою склали видання для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (розмальовки, початкова математика тощо). Решта представлених одиниць (1 643) видані російською мовою, що становить 89% від загальної кількості. У продажу переважали журнали та газети: журнали за тематикою – дача і город, кулінарія, мода, дитячі журнали, рукоділля, розважальні; газети – новини, реклама, телепрограми, здоровий спосіб життя. Моніторинг друкованої продукції здійснили у 20 точках продажу (8 кіосків «Преса» та 12 розкладок на станціях метро) у різних районах Києва. Крім того, згідно з даними Книжкової палати України, з-поміж загальноукраїнських і регіональних видань, які у 2021 році виходили недержавною мовою і не мали українськомовної версії, було 217 газет та 107 найменувань журналів. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyivskykh-kioskakh-lyshe-11-drukovanykh-zmi-buly-derzhavnoiu-movoiu-u-2021-mu/>

У Ківерцях проходять заняття з української мови для переселенців

У Публічній бібліотеці Ківерцівської міської ради (Волинська обл.) відбуваються заняття з української мови для внутрішньо переміщених російськомовних українців. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/510721-u-kivertsivskiy-bibliotetsi-vidbuvayutsya-zanyattya-z-ukrainskoi-movi-dlya-pereselentsiv>

Благодійність. Меценатство

Картину Марії Примаченко продали на аукціоні за \$500 тис. Гроші передадуть ЗСУ. – Марина Конопльова

Картину всесвітньо відомої української художниці М. Примаченко «Квіти вирости біля четвертого блоку» під час благодійного аукціону продали за пів мільйона доларів або 15 млн грн. Організаторами аукціону виступили Благодійний фонд С. Притули та аукціонний дім «Дукат», який і надав картину. Усі гроші передадуть для потреб Збройних сил України. Докладніше:

<https://shotam.info/kartynu-marii-prymachenko-prodaly-na-auksioni-za-500-tys-hroshi-peredadut-zsu/>

Faine Misto проведе триденний фестиваль. Усі гроші передадуть полку «Азов». – Олексій Морозов

Музичний фестиваль пройдётиме 13–15 травня в Тернополі. Лайнап: Стас Корольов, Tember Blanche, The Unsleping, «Фіолет» та ін. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/325675-faine-misto-provede-tridenniy-festival-usi-groshi-peredadut-polku-azov>

У київській студії влаштують благодійний тату-фестиваль для допомоги військовим

У приміщенні студії PlusPlus за адресою Нижньоюрківська, 31, українські тату-майстри влаштують фестиваль на підтримку військових. У межах заходу також відбудуться кінопокази та діджей-сети. Щоб зробити татування, необхідно переказати пожертву до фонду «Повернись живим», на спецрахунок НБУ або на рахунок полку «АЗОВ» та показати квитанцію, яка це підтверджує. Зазначається, що наразі найпопулярніші ескізи – коктейль Молотова, мапа України, листя каштана та напис «Паляниця». Докладніше:

<https://platfor.ma/u-kyivskij-studiyi-vlashtuyut-blagodijnyj-tatu-festyval-nabyty-tatu-mozhna-bude-za-donat-dlya-vijskovyh/>

Луцька художниця продає свої картини, щоб допомогти біженцям

Художниця з Луцька А. Харчук продає свої картини, щоб направити вичурчені гроші на допомогу переселенцям. Ціна полотен стартує від 15 тисяч гривень. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/511038-lutska-khudozhnitsya-prodae-svoi-kartini-shchob-dopomogti-bizhentsyam>

Ольга Сумська зачитала вірш Симоненка на знак підтримки української армії. – Поліна Горлач

Українська актриса театру та кіно О. Сумська виклала в Instagram відео, де зачитала вірші В. Симоненка «Україно, п'ю твої зіниці...», щоб показати багатство української культури та підтримати моральний дух наших захисників. Актриса написала, що приєдналася до #UAcultchallenge, щоб показати всьому світу, що Україна – могутня держава, яка має багату, цікаву, різноманітну та

прекрасну духовну та культурну спадщину. Умови челенджу: треба записати уривок з твору з української класичної або сучасної літератури, друзі з соцмереж мають здогадатися, хто автор, та написати в коментарях; у ролик у обов'язково всі учасники мають висловити слова підтримки ЗСУ та українцям; кожен учасник челенджу може зробити свій добровільний внесок до sptk.org.ua та допомогти фінансово армії. Докладніше:

<https://suspilne.media/236234-olga-sumska-zacitala-virs-simonenka-na-znak-pidtrimki-ukrainskoi-armii/>

Хореографічне мистецтво

Гамбурзький балет запросив українських танцюристів для створення спільної програми

Нещодавно артисти Національної опери України взяли участь у танцювальному проєкті «FOR THE AIR THAT WE BREATHE». Це спільна ініціатива Гамбурзького балету та театру Kampnagel. Мета – презентація українського хореографічного мистецтва у світі та підтримка артистів балету. У МКІП зазначають, що проєкт мав шалений успіх, а квитки на вечірні концерти було повністю продано. Повідомляється, що Гамбурзький балет запросив українських танцюристів, багато з яких нині гастролюють Європою та світом, для створення спільної програми з танцюристами ансамблю Гамбурга. Колектив отримав сцену, а також всю необхідну технічну й організаційну підтримку. Постановкою проєкту займалася перша солістка Гамбурзького балету Анна Лаудере. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3475808-gamburzkij-balet-zaprosiv-ukrainskih-tancuristiv-dla-stvorennja-spilnoi-programi.html>

Музика

Христина Соловій присвятила нову пісню молоді, яка боронить Україну від ворога. – Валерія Федченко

Х. Соловій презентувала сингл «Я твоя зброя» – сучасне продовження традиції пісень, які оспівують визвольні змагання. Докладніше:

<https://suspilne.media/236458-hristina-solovij-prisvatila-novu-pisnu-molodi-aka-boronit-ukrainu-vid-voroga/>

Артем Пивоваров і Злата Огнєвіч видали пісню на слова Богдана-Ігоря Антонича. – Валерія Федченко

Артисти представили нову пісню «До весни» у межах авторського культурного проєкту А. Пивоварова «Твої Вірші, Мої Ноти», мета якого – популяризація української культури та письменників через призму музики. Проєкт налічує вже вісім пісень на твори Т. Шевченка, І. Франка, М. Старицького, П. Тичини та інших українських поетів. Докладніше:

<https://suspilne.media/236445-artem-pivovarov-i-zlata-ognevich-vidali-pisnu-na-slova-bogdana-igora-antonica/>

Гурт «Без обмежень» відіграв концерти просто неба у чотирьох містах Сумщини

У Сумах, Ромнах, Тростянці та Охтирці. Концерти просто неба на площах міст зібрали велику кількість глядачів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3476272-gurt-bez-obmezen-vidigrav-koncerti-prosto-neba-u-cotiroh-mistah-sumsini.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

На «Індиго TV» вийде прем'єра документального фільму «Маріуполь. Хроніки пекла»

Режисерка та сценаристка проекту – Є. Татарінова. В основі картини – розповіді 11 героїв, зокрема маріупольських журналістів і волонтерів, які змогли вижити під час блокади міста. Вони, серед іншого, поділилися спогадами про те, що відбувалося під час авіаудару у маріупольському драмтеатрі та пологовому будинку. Фільм створила на волонтерських засадах українська продакшн-компанія «ГТБ-Студіо». Прем'єра – 6 травня. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/198984/2022-05-05-na-indygo-tv-vyyde-premiera-dokumentalnogo-filmu-mariupol-khroniky-pekla/>

Документальна стрічка «Земля блакитна, ніби апельсин» уже на Takflix. – Ільків Яна

Документальний фільм української режисерки І. Цілик «Земля блакитна, ніби апельсин» тепер доступний на платформі Takflix. Це стрічка про сім'ю, яка живе в «червоній зоні» Донбасу. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/the-earth-is-blue-as-an-orange-takflix/>

Вийшов трейлер фільму «Євродонбас» про європейську спадщину у Східній Україні. – Вероніка Масенко

Вийшов трейлер документального фільму «Євродонбас» режисера К. Грицюка, який показує, що понад 100 років тому Східна Україна була невіддільною частиною Європи. Кінокомпанія 435 FILMS зафільмувала пам'ятки, що залишили після себе на Донбасі європейці – бельгійці, німці, британці та французи, які заснували на сході України низку міст і селищ. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/325651-viyshov-treyler-filmu-evrodonbas-pro-evropeysku-spadschinu-u-shidniy-ukrayini>

«Дуже розумний годинник»: вийшла нова серія «Бандерівського смузі» зі Станіславом Бокланом в головній ролі

В мережі з'явилася нова серія гумористичного шоу «Бандерівське смузі», в якій знялися С. Боклан та Д. Суржиков. Четвертий ролик патріотичного сатиричного скетч-шоу дістав назву «Дуже розумний годинник». Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/banderivske-smuzi-z-boklanom/>

«Бетмен» і «Доктор Стрендж». Кінопрем'єри повертаються на великі екрани України. – Олексій Морозов

Кіноновинки повертаються на великі екрани українських кінотеатрів («Планета Кіно», Multiplex) уже з 12 травня. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/325677-betmen-i-doktor-strendzh-kinoprem-eri-povertayutsya-na-veliki-ekrani-ukrayini>

Охорона культурної спадщини

В Україні задокументували 242 епізоди воєнних злочинів рф проти культурної спадщини

Про це повідомляє уповноважена з прав людини Верховної Ради України Л. Денісова. Вона зазначила, що зруйновано та пошкоджено 16 пам'яток національного значення, 72 – місцевого значення та 6 щойно виявлених. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3475649-v-ukraini-zadokumentovali-242-epizodi-voennih-zlociniv-rf-proti-kulturnoi-spadsini.html>

У Києві захистили мозаїчне панно із зображенням Богородиці на «Золотих Воротах». ФОТО. – Діана Кречетова

В Україні продовжують захищати від можливого руйнування в умовах війни національні пам'ятки. Зокрема, у Києві на фасаді Золотих воріт захистили мозаїчне панно «Богородиця – Знамення», яке ще називають «Богородиця Нікопея» (Переможна). За словами першого заступника генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» В. Кириленка, встановлення захисного покриття – ініціатива небайдужих киян та волонтерів. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/05/5/248528/>

Львів передав засоби для захисту пам'яток у понад 30 громад. – Наталія Шутка

Львів передав більш, ніж 30 українським громадам засоби для захисту пам'яток архітектури, які місто отримало від польських партнерів. Зокрема, йдеться про вогнегасники, вогнетривкі тканини, захисні покривала, мінеральну вату. Як повідомили у львівській мерії, загалом місто отримало від партнерів із Польщі два вагони захисних матеріалів. Частина використали для захисту пам'яток та мистецько-культурних установ Львівської громади, а решту відправили у понад 30 міст і сіл Івано-Франківської, Волинської, Тернопільської, Чернівецької областей. Докладніше:

<https://zaxid.net/lviv-peredav-zasobi-dlya-zahistu-pamyatok-u-ponad-30-ukrayinskih-gromad-n1542211>

Директорка Мелітопольського музею підтвердила, що скіфське золото вивезли окупанти. – Ксенія Білаш

Директорка музею Лейла Ібрагімова в інтерв'ю NYT повідомила, що їй зателефонувала працівниця музею, яка розповіла, що війська рф, погрожуючи зброєю, змушували її показати, де заховане скіфське золото. Вона відмовилася, але сховок показав українець, Є. Горлачев, якого окупанти призначили новим директором закладу. За словами Ібрагімової, скіфське золото вони ретельно сховали у підвалі музею, тож незрозуміло, звідки сторонні дізналися про його знаходження. Окупанти викрали 198 золотих артефактів. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/05/05/515845_direktorka_melitopolskogo_muzeju.html

Бібліотечна справа. Читання

З українських бібліотек вилучать російські пропагандистські книжки – Мінкульт. – Діана Кречетова

З українських бібліотек вилучать пропагандистську російську літературу – її замінять якісною україномовною, а також книгами вітчизняних видавництв. Міністерство культури та інформаційної політики повідомило, що вже працює на цим. Таких заходів вживають задля розвитку українського книговидавництва та мінімізації «отруєння» громадян російською брехнею, наголосила заступниця міністра культури та інформаційної політики України Л. Петасюк. Водночас бібліотекам радять створити дорадчі органи, що надаватимуть рекомендації щодо оновлення та актуалізації бібліотечних фондів в умовах війни, яку рф розв'язала проти України. «Пропаганда – це небезпечна зброя. Сьогодні російська брехня отруєє все навкруги. Маємо всіма способами боротися з цим явищем. Наразі Міністерство визначило чіткі критерії, за якими російську літературу буде вилучено з українських бібліотечних фондів. Ми підходимо до цього питання ретельно і виважено. Сподіваємося, що все це позитивно вплине на розвиток українського книговидавництва», – підкреслила чиновниця. У відомстві також запевнили, що вилучення пропагандистської літератури відбудеться згідно з методичними рекомендаціями, які вже схвалила Рада з питань розвитку бібліотечної справи при МКІП. Їх розробили, зокрема, провідні фахівці бібліотечної справи з усіх куточків України. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/05/5/248527/>

У МКІП розповіли, які російські книги першочергово вилучатимуть із бібліотек

Першочергово потребують вилучення: видання, зміст яких спрямовано на ліквідацію незалежності України, пропаганду насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини; книги, які пропагують війну, національну та релігійну ворожнечу, зміну шляхом насильства конституційного ладу або територіальної цілісності України; видання, які містять виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії рф проти України, зокрема шляхом представлення збройної агресії рф проти України як внутрішнього конфлікту, громадянського конфлікту, громадянської війни, заперечення тимчасової окупації частини території України; книги, що глорифікують осіб, які здійснювали збройну агресію росії проти України, представників збройних формувань рф, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих рф; книги, що глорифікують представників окупаційної адміністрації рф, яку складають її державні органи та інші структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних рф самопроголошених органів, що узурпували виконання владних функцій на тим-

часово окупованих територіях України, зокрема шляхом їх визначення як «повстанці», «ополченці», «ввічливі військові люди»; книги видавництв, а також авторів, до яких було застосовано санкції; роботи авторів, які публічно підтримали агресію проти України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/198971/2022-05-05-u-mkip-rozpovily-yaki-rosiyski-knygy-pershochergovo-vyluchatum-iz-bibliotek/>

У Луцьку та Рівному збирають книжки для бібліотеки у Варшаві. – Вероніка Масенко

У Луцьку та Рівному збирають книжки для бібліотеки у Варшаві, яка потребує літератури українською мовою для дітей, підлітків та дорослих. Із таким запитом до бібліотеки звертаються евакуйовані з України. Українські книжкові блогери з командою літературного фестивалю «Фронтера» організували збір книжок у Рівному та Луцьку, однак долучитися до нього можуть і мешканці інших міст. Загалом до варшавської бібліотеки вже передали понад 200 книжок, серед них твори С. Жадана, М. Кідрука, Джоан Ролінг, В. Нестайка та інших авторів, видані українською мовою. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/325681-u-lutsku-ta-rivnomu-zbirayut-knizhki-dlya-biblioteki-u-varshavi>

Релігія

«Влада гальмує процес», – авторка законопроекту про заборону УПЦ МП. – «Главком»

Депутатка І. Совсун, яка внесла до парламенту один із двох законопроектів про заборону діяльності УПЦ МП, упевнена, що влада гальмує процес їхнього розгляду, бо хоче «всидіти на двох стільцях», не втрачаючи підтримки як серед патріотичної частини суспільства, так і серед тих, хто підтримує російську церкву в Україні. За її словами, представники влади, за старою українською політичною традицією, бояться зробити рішучі кроки, навіть коли вони правильні та не піддаються будь-якому оскарженню. І. Совсун також нагадала, що, згідно з недавніми соціологічними опитуваннями, суспільство теж підтримує таке рішення влади, тому «навіть з політичної точки зору цей крок позбавлено сенсу». Докладніше:

https://risu.ua/vlada-galmuye-proces---avtorka-zakonoproektu-pro-zaboronu-upc-mp_n128992

У Тернопільській облраді перенесли засідання сесії з питання про заборону московського патріархату в Україні. – «Суспільне»

Як розповів голова облради М. Головка, не було необхідної кількості депутатів. За його словами, засідання сесії перенесли на 18 травня. На ньому планують звернутися до релігійних громад УПЦ МП в області, аби вони переходили до ПЦУ. Петицію зареєстрували на сайті облради 12 квітня. Вона набрала понад тисячу голосів. Докладніше:

https://risu.ua/u-ternopilskij-oblradi-perenesli-zasidannya-sesiyi-z-pitannya-pro-zaboronu-moskovskogo-patriarhatu-v-ukrayini_n128986

Мер Конотопа доручив силовикам опломбувати майно храмів УПЦ МП у місті. – «Еспресо»

А. Семініхін, міський голова Конотопа Сумської області, розповів, що підписав розпорядження про заборону діяльності московського патріархату на території всієї Конотопської громади, дав завдання місцевій поліції описати майно московських храмів, опломбувати та здійснювати охорону цих об'єктів. «Не допускати провокацій від московських попів, щоб не покрали церковне начиння, бо це власність громади, а не московського патріархату. І другий етап, це збори громади та визначення їх приналежності до тої чи іншої конфесії, у нас свобода віросповідання», – наголосив він. Міський голова підкреслив, що буде робити все, щоб ця московська п'ята колона зникла з території громади Конотопа. «Таким чином, хочу започаткувати челендж серед моїх колег, міських голів по всій Україні, щоб вони приймали такі ж розпорядження, чи то будуть рішення міських рад, чи виконкомів, про заборону московського патріархату», – зазначив Семініхін. Докладніше:

https://risu.ua/mer-konotopa-doruchiv-silovikam-oplombuvati-majno-hramiv-upc-mp-u-misti_n128995

Кримський «муфтій» оголосив Херсон «російським» і заявив про «налагодження зв'язків» з мусульманами окупованих регіонів. – «Невільний Крим»

Мусульмани окупованого Криму зібрали понад 100 тонн «гуманітарної допомоги» для мешканців окупованої російськими військами Херсонської області за підтримки кримських підприємців та пересічних мешканців. Про це в ефірі підконтрольного окупантам кримського телеканалу «Миллет» повідомив «муфтій Криму та Севастополя» Е. Аблаєв, який співпрацює з владою окупантів. За його словами, мусульмани Криму також налагоджують контакти з релігійними громадами в окупованих російською армією регіонах Херсонської та Запорізької областей. «До 2014 року всі мусульмани тієї місцевості були у нашому підпорядкуванні. У 2014 році наші зв'язки офіційно перервалися, ми вже не їздили одні до одних, але добре контактували. А сьогодні, коли Херсон став російським, ми сказали місцевим мусульманам, щоб вони не переймалися – ми у всьому допоможемо: у релігійних питаннях, забезпеченні книжками, навчальному процесі», – додав Аблаєв. Також він розповів, що мусульманам окупованого Криму надано від 270 до 300 квот для здійснення прощі до Мекки цього року в межах зменшеної загальної квоти, наданої мусульманам – громадянам держави-окупанта. **Довідково:** Духовне управління мусульман Криму на чолі з муфтійем Аблаєвим після анексії півострова росією 2014 року перестало координувати свої дії з Меджлісом кримськотатарського народу й перереєструвалося відповідно до російського законодавства, як Духовне управління мусульман Криму і Севастополя (ДУМКС). Докладніше:

https://risu.ua/krimskij-muftij-ogolosiv-herson-rosijskim-i-zayaviv-pro-nalagodzhennya-zvyazkiv-z-musulmanami-okupovanih-regioniv_n128963

Внаслідок бойових дій зруйновано костел на Миколаївщині. – КМЦ

Селище Киселівка, розташоване за 55 км від Миколаєва, від березня постійно перебуває під обстрілами російських сил. Кілька днів тому з'явилася ін-

формація про руйнування костелу Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, яким опікуються отці христусівці. Докладніше:

https://risu.ua/vnaslidok-bojovih-dij-zrujnovano-kostel-na-mikolayivshchini_n128956

Зміни релігійних юрисдикцій

ПЦУ на Волині збільшилася на одну громаду

Йдеться про громаду Великомучениці Параскеви П'ятниці с. Ратнів Луцького району. Разом із вірянами влитися в ПЦУ вирішив і протоієрей Валентин Савчук. Докладніше:

https://risu.ua/pcu-na-volini-zbilshilasya-na-odnu-gromadu_n128959

Храм села Вічині приєднався до Православної церкви України

Релігійна громада храму Преображення Господнього села Вічині Доросинівської громади Волинської області вирішила приєднатися до ПЦУ. Докладніше:

<https://rozhyshche.rayon.in.ua/news/511294-khram-sela-vichini-priednavsya-do-ptsu>

На Поділлі ще одна громада залишила МП

4 травня громада села Чорна Кам'янець-Подільського району Хмельницької області вийшла з УПЦ МП. Селяни на зборах одногосно проголосували за перехід до ПЦУ. Докладніше:

https://risu.ua/na-podilli-shche-odna-gromada-zalishila-mp_n128976

З часу війни на Житомирщині до ПЦУ перейшли дев'ять громад УПЦ МП. – «Укрінформ»

До ПЦУ на Житомирщині перейшли: громада Різдва Христового с. Васьковичі Коростенського району, громада св. Димитрія Солунського с. Буки Коростенського району, громада Свято-Покровського храму с. Тетірка, Житомирського району, громада Казанської ікони Божої Матері с. Долинівка Житомирського району, громада Різдва Богородиці с. Іванків Житомирського району, громада храму великомученика Дмитрія Солунського с. Наталівка Новоград-Волинського району, а також громади Свято-Олександро-Невська с. Діброва Коростенського району, Свято-Іанно-Богословська с. Йосипівка Коростенського району та громада Архистатиґа Божого Михаїла с. Українка Коростенського району (без настоятелів). Докладніше:

https://risu.ua/z-chasu-vijni-na-zhitomirshchini-do-pcu-perejshli-devyat-gromad-upc-mp_n128964

Міжнародне співробітництво

Україна запозичить досвід Хорватії з реставрації культури спадщини – Ткаченко

«Дуже плідна виходить розмова та обіцяє бути ще кращою співпраця, коли сторони розуміють один одного не лише на словах. Хорватія переживала схоже з тим, що в нас відбувається зараз, та має величезний досвід з питань збе-

реження/реставрації об'єктів культурної спадщини. Тож ми залюбки запозичимо досвід та допомогу, які партнери нам люб'язно запропонували. Під час онлайн-зустрічі з міністеркою культури та ЗМІ Республіки Хорватія Ніною Обулен Коржинек обговорили багато важливих питань», – написав міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко у фейсбуці. За його словами, в напрямі реставрації, відновлення та збереження об'єктів культурної спадщини, що постраждали під час війни з росією, міністерство Хорватії пропонує багато допомоги – від конкретних інструкцій та спеціалістів з інвентаризації та діджиталізації об'єктів до експертизи оцінки збитків, завданих російськими загарбниками нашому культурному спадку. «Ще одне важливе питання – підтримка української культури, установ та митців, які залишаються в Україні, а також підтримка українців – культурних працівників, які прибули до Хорватії з гарячих точок, рятуючись від нищівного „русского міра”», – зауважив Ткаченко. Він зазначив, що Коржинек пообіцяла почати працювати стосовно включення українського каналу в сітку країни. Зокрема, міністр подякував їй за розірвання будь-яких культурних зв'язків між Хорватією та РФ, а також протидію російській пропаганді, у тому числі в культурній сфері. Також Ткаченко зауважив, що партнери готові закупити українські книжки для того, щоб розповсюдити їх по бібліотеках Хорватії. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3475986-ukraina-zapozicit-dosvid-horvatii-z-restavracii-kulturoi-spadsini-tkacenko.html>

Підтримка України у світі

Британська платформа Boiler Room запустила онлайн-фестиваль українського кіно. – «Суспільне»

Британська музична платформа Boiler Room запустила онлайн-кінофестиваль, зосереджений на українському кінематографі. Проект реалізують за підтримки KyivMusicFilm – незалежного дистрибутора кіно про музику та культуру. У програмі заявлено 12 фільмів, зокрема роботи режисерів С. Параджанова «Тіні забутих предків», І. Миколайчука «Вавилон ХХ», Н. Алієва «Без тебе», Н. Парфан «Співає Івано-Франківськтеплокомуненерго» та ін. Також покажуть короткометражні та документальні фільми українських незалежних режисерів. «Ми намагалися відібрати фільми, які будуть близькі аудиторії Boiler Room, та познайомити їх ближче з українською культурою. На нашу думку, ці стрічки підкреслюють різноманітність української кіномови та звертають увагу на тривалість боротьби українського народу за незалежність і право бути собою. Тому в програмі можна знайти як класичні стрічки, так і більш сучасні», – зазначають організатори. Марафон фільмів розпочався 5 травня і триватиме до 12-го. Квитки на фестиваль коштують 7 фунтів – це ціна для доступу до всіх картин програми. Отримані кошти передадуть українським фондам підтримки армії та волонтерським ініціативам: K41, Insight, «Згряя» і «Восток SOS». Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/510890-britanska-platforma-boiler-room-zapustila-onlayn-festival-ukrainskogo-kino>

«3 години без війни»: режисер «Джеймса Бонда» Кері Фукунага відвідав

Дніпро. – Уляна Журба

Режисер їздить Україною в час війни та побував з українськими волонтерами у Дніпрі. Фукунага перебуває в Україні з проектом World Central Kitchen. Організація займається забезпеченням харчування після стихійних катастроф. Відтак, команда розвозить гуманітарну допомогу по всій Україні. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/3-godini-bez-viyini-rezhiser-dzheymsa-bonda-keri-fukunaga-vidvidav_n1971806

Німецько-французький телеканал ARTE випустив документальну стрічку про Станіслава Асєєва. – «Суспільне»

Асєєв провів майже 1000 днів у тюрмі «Ізоляція», яку проросійські бойовики влаштували в окупованому Донецьку. Автори стрічки зафільмували повсякденне життя Станіслава, роботу, спогади та його особисту «терапію» – біг. «Історія Асєєва актуальна як ніколи після нападу путіна на Україну. Війна на Донбасі, яку довго ігнорувала світова громадськість, нарешті завершилася загарбницькою війною росії проти сусідньої країни. Доля Станіслава показує, що відбувається, коли путін вторгається в інші країни і які руйнування криються за цим», – пояснюють творці проекту. Розповідь ведеться від першої особи українською та російською. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/198980/2022-05-05-nimetsko-frantsuzkyu-telekanal-arte-vypustyv-dokumentalnu-strichku-pro-stanislava-asieieva/>

Google виділяє \$10 мільйонів на боротьбу з фейками про війну в Україні. – «Укрінформ»

Компанія Google підтримує Україну та український народ у боротьбі проти російської агресії і надала вже 55 млн доларів допомоги. Про це керівник підрозділу Google у регіоні Європа, Близький Схід та Африка Метью Брітін сказав на Конференції донорів для допомоги Україні у Варшаві. За його словами, Google до вже наданої допомоги додає ще 10 млн доларів на гуманітарні потреби людей в Україні, а також 10 млн на протидію поширенню недостовірної інформації у регіоні, оскільки поширення такої інформації в умовах війни може бути «питанням життя і смерті». Докладніше:

https://censor.net/ua/news/3339344/google_vydilyaye_10_milyoniv_na_borotbu_z_feyikamy_pro_viyinu_v_ukrayini

У Ризі відкриють виставку малюнків, створених дітьми з України

У Ризі 8 травня відбудеться відкриття виставки малюнків, створених дітьми тимчасово переміщених осіб з України під час перебування у дитячій кімнаті Ризького центру підтримки громадян України. Під час вернісажу заплановано концерт, виступ фокусників, а також безпрограшний розіграш подарунків для всіх маленьких художників – сертифікати в ресторани, іграшки, екскурсія у Палаці Президента Латвії, квитки у театри та кіно тощо. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3476271-u-rizi-vidkriut-vistavku-malunkiv-stvorenih-ditmi-z-ukraini.html>

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm